

वा० रा०

॥ ७५ ॥

॥ २ ॥ उपरक्तं राहुग्रस्तं पुनरपश्यदिति वाल्मीकेः प्रयोगो वर्णनीयमयीभावेन तस्यापिशोकमस्तत्वात् ॥ ३ ॥ आवोध्य महाराज इति संबोध्य राममेव उद्दिश्य शोचन्तं ॥ ४ ॥ व
र्धयित्वा संपूज्य भयविक्लवया रामो वनप्रयाणोद्युक्त इतीदं परमनिष्टं कथं राज्ञेव दिष्यामीति भयेन विक्लवया कातरया अश्लक्ष्णयेति छेदः ॥ ५ ॥ उपजीविनां च तेभ्यश्च दत्त्वा
सर्वे धनं दत्त्वेत्यनेन सर्वथा तिष्ठासाभावो ध्वन्यते ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ सदशरथः निष्पंको निष्पापः निष्पंद इति पाठे निश्चल इत्यर्थः ॥ ९ ॥ इह मद्देहमनि ये केचिन्मामकादाराः स्त्रियः

सरामप्रेषितः क्षिप्रं संतापकलुषेन्द्रियं ॥ प्रविश्य नृपतिं सूतो निश्च संतं ददर्श ह ॥ २ ॥ उपरक्तमिवादित्यं भस्मच्छन्नमिवानलं ॥ तटा
कमिव निस्तोयमपश्य जगतीपतिं ॥ ३ ॥ आवोध्य च महाप्राज्ञः परमाकुलचेतनं ॥ राममेवानुशोचन्तं सूतः प्रांजलिरब्रवीत् ॥ ४ ॥ तं व
र्धयित्वा राजानं पूर्वसूतो जयाशिषा ॥ भयविक्लवया वाचामंदया श्लक्ष्णया ब्रवीत् ॥ ५ ॥ अयं स पुरुषव्याघ्रो द्वारितिष्ठति ते सुतः ॥ ब्रा
ह्मणेभ्यो धनं दत्त्वा सर्वे चैवोपजीविनां ॥ ६ ॥ सत्वां पश्यतु भद्रं ते रामः सत्यपराक्रमः ॥ सर्वान्सुहृद आपृच्छ्यत्वां हीदानीं दिदृक्षते ॥ ७ ॥ ग
मिष्यति महारण्यं तं पश्य जगतीपते ॥ वृतराजगुणैः सर्वैरादित्यमिव रश्मिभिः ॥ ८ ॥ स सत्यवाक्यो धर्मात्मा गांभीर्यात्सागरोपमः ॥ आ
काश इव निष्पंको न रेद्रः प्रत्युवाच तं ॥ ९ ॥ सुमंत्रानय मेदारान्ये केचिदिह मामकाः ॥ दारैः परिवृतः सर्वैर्द्रष्टुमिच्छामि राघवं ॥ १० ॥
सौतः पुरमतीत्यैव स्त्रियस्तावाक्यमब्रवीत् ॥ आर्यो द्वयतिवो राजा गम्यतां तत्र माचिरं ॥ ११ ॥ एवमुक्ताः स्त्रियः सर्वाः सुमंत्रेण नृपाज्ञा
या ॥ प्रचक्रमुस्तद्भवन् भर्तुराज्ञायशासनं ॥ १२ ॥ अर्धसप्तशतास्तत्र प्रमदास्ताम्रलोचनाः ॥ कौसल्यां परिवार्याथ शनैर्जग्मुर्धृतव्र

ताः ॥ १३ ॥ संति तान्दारानिहानय ॥ १० ॥ अतीत्य अतिवेगेन प्राप्य द्वयति आद्वयति वीर्यमाकं राजा अवैधव्यदत्त्वात् ननु प्रजानां तासां दुःखदत्त्वात् ॥ आगम्य
तामिति पदं ॥ ११ ॥ प्रचक्रमुः गच्छंति स्म तद्भवनं तस्य राज्ञो भवनं ॥ १२ ॥ अर्धसप्तशता एकदेशि समासः ॥ सप्तशतस्यार्धं संख्या यासां ता इत्यर्थः ॥ अर्श आद्यजंतः अतएवा
येव क्ष्यति त्रयः शतशतार्धाहीति ॥ ताम्रलोचनाः रामप्रयाणश्रवणजदुःखजातरोदनेनेति शेषः ॥ कौसल्यां परिवार्येत्यनेन प्राक्लक्ष्मणोक्तं तस्याः सर्वप्रभ्वीत्वं ध्वनितं ॥ १३ ॥

अ० कां०

॥ ७५ ॥